
ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΛΑΤΙΝΙΚΑ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ Ο.Π. ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ
ΣΠΟΥΔΩΝ

A. ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Να μεταφράσετε τα παρακάτω αποσπάσματα:

«Congrediamur, ut singularis proelii **eventu** cernatur, quanto miles Latinus Romano virtute antecellat». Tum adulescens, viribus suis confisus et **cupiditate** pugnandi permotus, iniussu consulis in certamen ruit; et fortior hoste, hasta eum transfixit et armis spoliavit. Statim hostes fuga salutem petiverunt. Sed consul, cum in castra revertisset, adulescentem, **cuius** opera hostes fugati erant, morte multavit.

Tum Scipio, cum se ipsum captum venisse eos existimasset, praesidium domesticorum in tecto conlocavit. Quod ut praedones animadverterunt, abiectis **armis** ianuae appropinquaverunt et clara voce Scipioni nuntiaverunt (incredibile auditu!) virtutem eius admiratum se venisse. Haec postquam domestici **Scipioni** rettulerunt, is fores reserari eosque intromitti iussit.

Manius Curius Dentatus maxima **frugalitate** utebatur, quo facilius divitias contemnere posset. Die quodam Samnitium legati ad eum venerunt. Ille se in scamno assidentem apud focum et ex ligneo catillo cenantem eis **spectandum** praebuit. Samnitium divitias contempsit et Samnites paupertatem eius mirati sunt. Nam cum ad eum magnum pondus auri publice missum attulissent, ut eo uteretur, vultum risu solvit et protinus dixit:... narrate Samnitibus Manium Curium malle locupletibus imperare quam ipsum fieri locupletem.

Caecilia, uxor Metelli, dum more prisco omen nuptiale petit filiae sororis, ipsa fecit omen. Nam in sacello quodam nocte cum sororis filia persedebat expectabatque dum aliqua vox congruens **proposito** audiretur. Tandem puella, longa **mora** standi fessa, rogavit materteram, ut sibi paulisper loco cederet. Tum Caecilia puellae dixit: “ego libenter tibi mea sede cedo”. Hoc dictum **paulo** post res ipsa confirmavit. Nam mortua est Caecilia, quam Metellus, dum vixit, multum amavit; postea is puellam in matrimonium duxit.

Μονάδες 40

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

B1. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις:

singularis proelii: αιτιατική ενικού αριθμού

quanto: ονομαστική ενικού στο ίδιο γένος

fortior: θετικό βαθμό του επιρρήματος

cuius: αιτιατική ενικού στο θηλυκό γένος

certamen: ίδια πτώση στον άλλο αριθμό

ipsum: τον ίδιο τύπο στο ουδέτερο γένος

praesidium: γενική ενικού αριθμού

Σχολικό έτος 2018-2019

haec: ονομαστική πληθυντικού αριθμού στο θηλυκό γένος
maxima frugalitate: κλητική ενικού αριθμού, αφού πρώτα μετατρέψετε το επίθετο στο συγκριτικό βαθμό
ligneo catillo: ονομαστική πληθυντικού αριθμού
magnum: τον θετικό βαθμό του επιρρήματος
pondus: δοτική πληθυντικού αριθμού
vultum: αφαιρετική ενικού αριθμού
proposito: ονομαστική πληθυντικού αριθμού
sede: γενική πληθυντικού αριθμού

Μονάδες 10

B2. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθέναν από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους (για τους περιφραστικούς τύπους να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο)

cernatur: το ίδιο πρόσωπο στην οριστική υπερσυντελικού στην ίδια φωνή
permotus: γενική πληθυντικού του θηλυκού γένους του γερουνδιακού
ruit: ονομαστική ενικού της μετοχής μέλλοντα στο ουδέτερο γένος
tranfixit: β' πληθυντικό πρόσωπο προστακτικής ενεστώτα στην ενεργητική φωνή
petiverunt: το ίδιο πρόσωπο, στον ίδιο χρόνο, έγκλιση και φωνή, στον άλλο αριθμό
venisse: ά πληθυντικό πρόσωπο της υποτακτικής υπερσυντελικού της παθητικής περιφραστικής συζυγίας
animadverterunt: β' πληθυντικό πρόσωπο της προστακτικής του μέλλοντα στην ίδια φωνή
utebatur: απαρέμφατο μέλλοντα
cenantem: ά πληθυντικό πρόσωπο της υποτακτικής του ενεστώτα στην ίδια φωνή
praebuit: γ' πληθυντικό πρόσωπο οριστικής μέλλοντα στην ίδια φωνή
posset: β' πληθυντικό πρόσωπο στην οριστική συντελεσμένου μέλλοντα και στην υποτακτική του υπερσυντελικού
attulissent: β' ενικό πρόσωπο οριστικής ενεστώτα και υποτακτικής παρατατικού στην άλλη φωνή
solvit: γ' ενικό πρόσωπο οριστικής παρακειμένου της ενεργητικής περιφραστικής συζυγίας
malle: β' ενικό πρόσωπο της οριστικής και υποτακτικής ενεστώτα
fieri: το γερουνδιακό στη γενική του πληθυντικού αριθμού στο αρσενικό γένος
congruens: αφαιρετική ενικού στο αρσενικό γένος

Μονάδες 15

F1. Να αναγνωρίσετε συντακτικά τις παρακάτω λέξεις του κειμένου:

eventu, cupiditate, cuius, armis, Scipioni, frugalitate, spectandum, mora, proposito, paulo

Μονάδες 5

Γ2. Να εντοπίσετε τις επιρρηματικές προτάσεις των δύο τελευταίων αποσπασμάτων, να αναγνωρίσετε το είδος των προτάσεων, να δηλώσετε τη συντακτική τους λειτουργία και να δικαιολογήσετε την έγκλιση εκφοράς.

Μονάδες 5

Δ1. (Adulescens) fortior hoste, hasta eum transfixit et armis spoliavit.

Να μετατραπεί η ενεργητική σύνταξη σε παθητική

Μονάδες 3

Δ2. postero die: Να προσδιορίσετε την έννοια του χρόνου που αποδίδεται στην παραπάνω φράση και στη συνέχεια να επιφέρετε τις απαραίτητες αλλαγές με τέτοιο τρόπο ώστε να δηλώνεται το πόσο χρόνο διαρκεί η πράξη.

Μονάδες 2

Δ3. Ille se in scamno assidentem: Στην παραπάνω πρόταση να αντικαταστήσετε την κατηγορηματική μετοχή με απαρέμφατο και να δηλώσετε τη νοηματική διαφορά μεταξύ της πρότασης που δημιουργήσατε και της αρχικής πρότασης που σας δόθηκε στο κείμενο.

Μονάδες 2

Δ4. admiratum: Να δηλώσετε τον σκοπό με δευτερεύουσα αναφορική τελική πρόταση.

Μονάδες 2

Δ5. is fores reserari eosque intromitti iussit:

- i. Στην παραπάνω πρόταση να αντικαταστήσετε τα παθητικά απαρέμφατα με τα αντίστοιχα ενεργητικά (εννοείται από τα συμφραζόμενα ως ποιητικό αίτιο των απαρεμμάτων το a domesticis) και να αναπτύξετε θεωρητικά τη σύνταξη του ρήματος iubeo, αναφέροντας παράλληλα ένα ρήμα με την ίδια σύνταξη.
- ii. Στη νέα μορφή της πρότασης που έχετε δημιουργήσει , να αντικαταστήσετε το ρήμα iussit με το ρήμα impero (διατηρώντας το πρόσωπο, τον χρόνο, την έγκλιση και τη φωνή) και να επιφέρετε τις απαραίτητες αλλαγές.

Μονάδες 4

Δ6. Tum (**Scipio**) **interfuit praesidium domesticorum in tecto**/..... (**conloco**). Στην παραπάνω φράση να συμπληρώσετε τα κενά με τους κατάλληλους τύπους (ως υποκείμενο του απρόσωπου ρήματος να επιλέξετε τον κατάλληλο τύπο του απαρεμφάτου καθώς και την αντίστοιχη δευτερεύουσα ονομαστική – ουσιαστική πρόταση).

Μονάδες 2

Δ7. Samnitium divitias contempsit et Samnites paupertatem eius mirati sunt. Να μετατρέψετε τη δεύτερη κύρια πρόταση σε δευτερεύουσα συμπερασματική πρόταση και να επιφέρετε τις απαραίτητες αλλαγές ώστε το περιεχόμενο της δευτερεύουσας πρότασης να θεωρείται ως πράξη ολοκληρωμένη στο παρελθόν κατά την άποψη του ομιλητή.

Μονάδες 2

Δ8. Να συμπληρώσετε τα κενά της παρακάτω πρότασης με την κατάλληλη μορφή των τύπων που δίνονται στην παρένθεση :

..... (**Manius Curius**) **non** (**paenitet**, στην οριστική παρακειμένου) (**contemno**) **divitias Samnitium.**

Μονάδες 2

Δ9. Samnitium divitias contempsit et Samnites paupertatem eius mirati sunt.

- i.** Να μετατρέψετε την πρώτη κύρια πρόταση σε δευτερεύουσα χρονική πρόταση εισαγόμενη με τον σύνδεσμο **simul** και να αναδιατυπώσετε την περίοδο με τη νέα μορφή.
- ii.** Τη νέα μορφή της δευτερεύουσας πρότασης που έχετε διαμορφώσει να τη μετατρέψετε σε μετοχικό σύνολο (δηλαδή σε μετοχή με το υποκείμενό της).

Μονάδες 3

Δ10. “ego libenter tibi mea sede cedo”. Να μεταφέρετε την πρόταση στον πλάγιο λόγο με εξάρτηση από το **Caecilia puellae dixit.**

Μονάδες 3